

eller paa Naremaal og med eller uden Gjensalg; kort sagt, der er mange vigtige Spørgsmaal, der maa afgjøres forinden.

Tessens: Jeg vil nødig udspinde denne Forhandling længere paa dette Trin, da der jo vil komme flere Forhandlinger efter denne; men der er fra de to ærede Secretairers (Tobiesen og Sonne) Side fremsat forskellige Paastande, som jeg dog troer med et Par Ord at burde imødegaae. Det er navnlig af den ærede Landssthingsmand fra Bornholm (Sonne), der begyndte Forhandlingen idag, gjentagende sagt, men sagt uden nogen nærmere Begrundelse, at det foresliggende Lovudkast indeholdt et Tilbagestridt fra den nuværende Tilstand, og at den kommunale Frihed, der gives ved det, ikke var saa vid, som den er under den nu bestaaende Tilstand. Jeg vil derimod fremsætte den Paastand, som jeg haaber at kunne begrunde, at den kommunale Frihed er langt større efter den Ordning, som her er foreslaaet, end den er under den nuværende Tilstand. De to ærede Secretairer ere iøvrigt komne til det samme Resultat ved at gaae ud fra modsatte Betragtninger. Medens det ærede Medlem fra 3die Kred (Tobiesen) har fundet, at det var ønskeligt, at Borgmesteren udelukkedes fra Deeltagelse i de kommunale Forretninger, saa har derimod det ærede Medlem fra Bornholm (Sonne) meent, at det var ønskeligt, at Borgerrepræsentationen undgik at have Borgmesterens Medhjælp til de kommunale Forretninger; men det er ikke blevet nærmere udviklet, hvorledes den Hjælp, som der saaledes dog for Dieblirket høves, skal erstattes, uden derved, at der, saaledes som det ærede Medlem fra Bornholm nævnte, af Borgerne valgtes en Borgmester til at staae i Spidsen for Communen, hvilken Borgmester da skulde være ulønnet; thi det, som det ærede Medlem oplæste af et af et andet Medlem for nogle Aar tilbage udarbejdet Forslag, gik jo netop ud paa, at Borgmesteren, der stod i Spidsen for Communen, skulde være ulønnet. Men jeg tør paaataa, at det ikke, idetmindste ikke i nogen af de større Byer, vil være muligt at faae Forretningerne udførte uden Løn, og jeg tør endvidere paaataa, at det vil være

meget vanskeligt, selv om man vil give Løn, at faae de dygtigste Mænd til at være Borgmestre. Men hvorledes kan det være muligt, at de ærede Medlemmer, til hvem jeg i dette Dieblik henvender mig, kunne mene, at den kommunale Forvaltning paa nogen Maade vil blive unddraget Borgerne ved Byfogden eller Borgmesteren efter dette Lovudkast? Det forekommer mig netop, at der ved dette Lovudkast i langt større Udstrækning er givet det borgerlige Element en lovbegrundet Afgang til at faae fuld Indflydelse paa den hele Forvaltning, idet de Communer, som maatte være uheldigt stillede i Henseende til deres Borgmestre, netop ved Benyttelsen af borgerlige Raadmænd ville kunne drage saagodtsom den hele Forvaltning fra Borgmesteren over til de borgerlige Raadmænd. Det vil ved Betslægten kunne bestemmes, hvorledes de enkelte Forvaltningsgrene skulle gaae over til de af Borgerrepræsentationen valgte Raadmænd. Findes det altsaa, at der i en By er en Borgmester, som ikke er stillet til at røgte den Gjærning, som han er sat til at røgte paa den kommunale Omraade, saa ville Borgerrepræsentanterne netop gennem denne Lov kunne befrie ham og sig selv for den største Deel af hans Medvirkning i disse Sager og kun benytte ham til den reent mechanicke Deel af Forretningerne. I hvilken Henseende der er steet noget Tilbagestridt fra den nuværende Tilstand, er mig rigtignok aldeles umuligt at forstaae, ligesom jeg ikke har hørt en eneste Grund anført for denne Paastand. Der er ikke i Lovforslaget noget Tilbagestridt henimod Tokammersystemet, henimod det System, hvorefter Magistrat og Borgerrepræsentanter skulle være enige for at tage en Beslutning; der er heller ikke noget Tilbagestridt med Hensyn til den Myndighed, der er forbeholdt Borgerrepræsentanterne; men det forbauser mig, at begge de ærede Medlemmer ikke ville gaae ind paa at see, at dersom man vil opretholde Borgerrepræsentanternes Myndighed og Function rene og ublandet, som den er, dersom man skal kunne benytte dem til at paaafende, hvad der steer fra Forvaltningens Side, gennem Paaafendelsen af Regnskabet, da er det, som den høitærede Indenrigsminister i Lørdags hittede,